

Cseh püspökök bocsánatkérése

Csehország püspökei az elmúlt hét végén kiadott Püspökkari Körlevelükben nyilvánosan bocsánatot kértek azon papok magatartásáért, akik a „Pacem in Terris” rendszerhű papi mozgalom tagjaként a kommunista rendszerrel együttműködtek vagy egyéb módokon a rendszer kiszolgálóivá váltak. A püspökök „fájó tévedésekről és hibákról” beszélnek, amelyek hatása sok esetben ártatlanokat is érintettek. Az ilyen mértékű „gyom” miatt „az egész egyháznak bűnbánatot kell tartania” – hangsúlyozzák a cseh püspökök.

A társadalom más rétegeihez hasonlóan az egyház képviselői között is akadtak olyanok, „akik a kommunizmus idején nem viselkedtek hősiesen”, hanem engedtek a rájuk nehezedő nyomásnak és a félelmeknek. Közülük többen a titkosrendőrséggel is együttműködtek. Az ilyen titkos módon vétékessé vált személyek mellett a klérusnak voltak olyan tagjai is, akik nyíltan kötelezték el magukat a rendszer által fenntartott és támogatott papi békemozgalom irányába. A püspökök kiemelik, hogy itt egy olyan mozgalomról van szó, „amelyet az egykori állam az egyház belső megosztásának szándékával hívott életre, s melynek tagjai szomorú szerepet játszottak”. Azt a látszatot kívánták kelteni, hogy az egyház „kéz a kézben halad a rendszerrel”. A mozgalomnak azt a benyomást kellett elterjesztenie, hogy az egyházon belül minden rendben van és a „Pacem in Terris” az egyház érdekeinek képviselője. A „Pacem in Terris” mozgalom azonban (Csehszlovákiában) sohasem kapta meg a szükséges egyházi jóváhagyást. II. János Pál pápa még nyíltan is kifejezte vele kapcsolatos rosszallását. Ennek ellenére a szervezet tovább folytatta tevékenységét.

A püspökök fenntartják annak lehetőségét, hogy a „Pacem in Terris” némely tagja jó szándékkal működött együtt a mozgalommal, mert „úgy vélte, hogy ilyenformán megmenthetnek valamit”. Am sokak számára, akik csendesen vagy nyilvánosan – a rendszerrel szemben foglaltak állást, ez a mozgalom

„botránnyá vált, mert megtévesztve őket úgy tűntették fel magukat, mintha a hivatalos egyházat képviselnék”.

A püspökök nem kívánnak ítélőbíróként fellépni, elsősorban azért sem, mert ismerik azt a nyomást, ami titkosrendőrségi módszerekkel, az egyházügyi titkárok segédletével a papságra nehezedett. Ennek mértéke sokkal nagyobb volt, mint a társadalom átlagos tagjaira gyakorolt nyomás. A rendszer ugyanis nagyon tartott az egyház nemzetközi szolidaritásától, különösen pedig a Rómához fűződő szoros és hűséges kapcsolattól. „Ne ítéljete, hogy meg ne ítéltessetek” – idézi a körlevél Jézus szavait, kiegészítve azzal a ténnyel, miszerint „a változások után feloszlott mozgalom tagjai közül eddig egy sem akadt, aki bocsánatot kért volna”.

Minthogy ők is az egyház tagjai, az egész egyháznak viselnie és vállalnia kell ezen gyengeségüket, s a felelősséget is az ő tagadásaiért és vétkeikért. „Ezért teljes egyértelműséggel ki kívánjuk fejezni sajnálatunkat ezekért a tettekért és megvalljuk, hogy általuk mi is vétékessé lettünk. Kérjük az egész társadalmat és azokat, akik miattunk erkölcsileg károsultak, hogy bocsássonak meg.” A püspökök tudatában vannak, hogy ez részükről csak az első lépés lehet, amit azonban „meg kellett tenniük, hogy teret nyissanak a vétkek terhétől való megszabadulásnak”. A pásztorlevéllel ösztönözni kívánják a vétkeket, hogy „hagyják el a tévedés ösvényeit és lépjenek a megtérés útjára”.

Befejezésül pedig kéri azokat, akik az elmúlt kommunista korszakról véleményt formálnak, hogy ne hagyják figyelmen kívül azt a tényt, hogy a „számos negatívumot még számosabb hősiesség ellensúlyozza, amelyben papok, szerzetesek és szerzetesnők a súlyos üldözöttségek közepette tanúságot tettek hitükről. Az ő hűségük komoly erkölcsi hozzájárulás az új társadalom felépítéséhez” – zárják nagyjelentőségű pásztorlevelüket Csehország püspökei. (Katpress 1992. 4. 13)

A „harag napja”

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt az 1992. április 25-én délelőtt 10 órakor Budapesten, a Hősök terén rendezendő össznépi tömegdemonstrációra, melyre minden, a jelenlegi rendszerrel elégedetlen polgártársat elvárunk, az utazást díjmentesen biztosítjuk.

Az autóbuszok indulásának ideje és helye a következők. Apátfalva: 5 óra 15 perc, Mokka presszó; Balástya: 6 óra 30 perc, Petőfi Művelődési Ház;

Bokros: 6 óra 50 perc, Saroktanya; Csanádpalota: 4 óra 25 perc, Fő tér; Csongrád: 6 óra 15 perc, Vasút utca–Fő utca sarok; Deszk: 5 óra 25 perc, Fő tér; Földeák: 4 óra 55 perc, polgármesteri hivatal; Hódmezővásárhely: 5 óra 25 perc, Kossuth tér; Kiskundorozsma: 5 óra 40 perc, Petőfi Művelődési Ház; Kistelek: 6 óra 35 perc, pártok háza; Kiszombor: 5 óra 25 perc, Mokka presszó; Klárafalva: 5 óra 30 perc, kultúrház; Kübekháza: 5 óra, Fő

tér; Magyarcsanak: 5 óra, Központi buszmegálló; Makó: 5 óra, fürdő; Maroslele: 4 óra 30 perc, mozi; Sándorfalva: 6 óra 20 perc, polgármesteri hivatal; Szatymaz: 6 óra 25 perc, Postakocsi csárda; Szeged: 6 óra, Szeged értem; Szegvár: 5 óra 30 perc, polgármesteri hivatal; Szentes: 6 óra, Erzsébet tér; Tápé: 5 óra 40 perc, buszforduló; Tömörkény: 6 óra 55 perc, 5-ös úton a pálmónostori bekötőútnál. (x)

Moldova György

A félelem kapuja 13. rész

Zsóka kinyitotta a magával hozott dossziét: – Itt vannak a versei, azt hiszem, maga nagyon tehetséges. Én sokat olvasok, meg tudom ítélni, hogy mi a jó. Minden sora mögött egy-egy dallamot érzek, de olyan tisztán, hogy néha el is tudnám dúdolni. Ugye miközben ír, mindig valamilyen zenét hall magában és azt fordítja le szavakra. Így van?

– Igen, mindig egy dallamból indulok el. – Ki maga? Honnan vette ezt a képességét? – Zsóka legyintett –, hülyeségeket kérdezek. Ha ezzel tisztában volna, rögtön el is veszténé minden titkát. A művészetben csak a formátlan létezik, a természet néha téved és ami ebből származik, azt utólag úgy nevezzük hogy tehetség.

Borsos most is feszült arccal próbálta megfejtetni, hogy mit jelentenek ezek a mondatok, de nem tudta teljes mértékben felfogni – a mód, ahogy az asszony kifejezte magát, épp olyan szokatlan volt a számára, mint a capuccino fölött lebegő csokoládéillat.

– És mit gondolt: érdemes felküldnem Pestre ezeket a verseket? Leközlök őket? – Nem ismerem azt a világot, de ha olyan, mint az egész Magyarország, akkor ott is be kell kerülni egy klikkbe, hogy valaki érvényesüljön tudjon. De ne adja fel, leteszem a nagyesküt, hogy előbb-utóbb áttör.

Borsos belenézett a dossziéba, versei gépirásban ünneplésnek, szinte idegennek tűntek:

– Mennyivel tartozom?
– Tudja mit? Hadd hitelezek magának. Most nincs pénze, de majd ha befut, megkapja a Kossuth-díjat és teli lesz a zsebe, akkor megadja. Meghív vacsorára a Fórum Szállóba és letesz elém az asztalra egy dedikált kötetet. Addig itt tartom zálogban az eredeti kéziratot. Ha nem keres meg, eladom egy műgyűjtőnek, biztos, hogy egy vagyont kapok érte.
– Köszönöm, de hát magának is el kell számolnia.
– Nem olyan szoros a könyvelés, mondtam már, hogy ez az üzlet az enyém. A férjem vette nekem fájaldomdijul...

Borsos nem értette, hogy ez az ügy miképp illeszkedhet bele a házaspár kapcsolatába, de úgy érezte, kényelmetlen helyzetbe kerülne, ha engedné tovább beszélni az asszonyt, egy közbevetett kérdéssel megállította:

– Tudna adni nekem egy nagyalakú borítékot?
– Tessék. Mire kell?
– Felküldeném Pestre a verseket.
– Sajnos csak cégjelzéses borítékot van. Nem baj?

Borsos eltöprengett.
– Talán még jobb is. Biztos beletelik egy pár hétre, amíg válaszolnak Pestről – lehet, hogy addigra én már nem leszek a „Csányi”-ban. Egyelőre nem tudom hová költözök majd, a kollégiumi portán elkallódná a levél. Megadhatom nekik a maga címét, hogy ide írjanak?

– Nyugodtan, legalább megtudom, hogy fogadták.

A lemez a végefelé közeledett, a dobritmus már végképp elnyomta a szólógitárokat, Zsóka ingatta a fejét:

– Ezt a részt szeretem a legjobban. Az egész világ rohan a pusztulás felé, nem csak a politikai rendszerek, hanem minden emberi kapcsolat is: a szerelem, a barátság, egymás vállalása. Ez a dal nem hisztériázik, egy katona jelentkezik és elmondja, hogy pusztultak el az emberek.

Váratlanul felgyulladt a mennyezeti csillár. A ház belseje felől egy magas termetű, kopaszodó-öszlű férfi lépett be, otthonos mozgásából nyilvánvalóan látszott, hogy ő a házigazda. Zsóka felkelt és elébe sietett. A férfi telt arcára jóindulatú mosoly ült ki, megcsókolta feleségét, aztán Borsos felé nyújtotta a kezét:

– Keresztes.
Borsos is elmormogta a nevét, Keresztes változatlan mosollyal mintegy útbaigazítást kérve nézett a feleségére:
– Ki a vendégünk?
– Egy nagyon figyelmeztető fiatalember.

Valaha még büszkének leszünk rá, hogy ismertük őt.

– Valamilyen sportoló?
Az asszony elnevette magát:
– Költő, nagyon tehetséges. Most gépeltem le a verseit, meg akarja hódítani velük Budapestet.
– Előrebocsátom, hogy nem értek hozzá, de miért nem itt, a mezőségi újságnál próbálkozik? Úgy képzelem, hogy itt alacsonyabb a mérce.

Zsóka felelt Borsos helyett:
– Mert gőgös és becsvágyó, mint minden fiatal, rögtön a csúcsra szeretne feljutni. Különben is, én úgy tapasztaltam, hogy aki a mezőségi újságnál kezd, az itt is szokta befejezni, akármilyen tehetséges, a lap lehúzza a saját színvonalára.

– Nincs igazad, többen is kerültek fel már Pestre országos lapokhoz. És a barátunknál a legkisebb sikerélmény is sokat jelentene. Mi a keresztes?

– Ferenc.
– Ha van egy szabad példánya, hagyja nálam, Feri, és én beviszem a Néplap szerkesztőségébe.

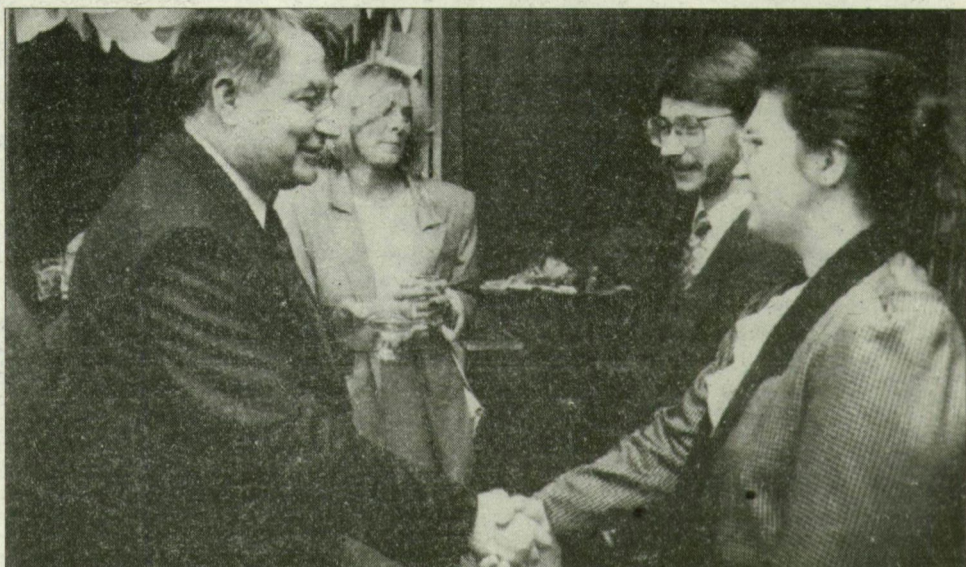
– Köszönöm. A kézirat itt maradt.
– Egyébként sok szerencsét.

Borsos megértette, hogy illik elkészönnie, felkelt, a hóna alá fogta a nagyalakú borítékot és esetenül meghajolt. Az asszony lekísérte a lépcsőn, kinyitotta előtte az ajtót:

– Szóval írja az én címemet a kísérőlevélre és nézzen be minél hamarabb. Viszontlátásra.

Kint az utcán Borsos elmosolyodott és győztes sportolótak utánozva, öklével a levegőbe sújtott. Szerette volna, ha a küldeménye minél hamarabb megérkezne a szerkesztőségbe, elsietett a vasútállomásra, úgy emlékezett, hogy az ottani postahivatal este nyolcig nyitva tart.

(Folytatjuk.)

Búcsú Szegedtől

Vadon Gábor a megmérettetést vállalta volna,

a diktatúrát nem

„Hemingway öreg halászának érzem magam. Ot és fél éve, amikor a szegedi radiológiai klinika igazgatójának kineveztek, kiszálltam a nyílt tengerre, kifogtam a nagy halat, megküzdöttünk, legyőztem, partra kényszerítettem s most, amikor itt van előttünk, én már nem élvezhetem – búcsúzom.”

helyett a visszarendeződs jelei mutatkoznak. A demokratikus elvek helyett az egyszemélyi vezetés, a személyi kultusz jeleit vélem felfedezni, az oly gyakran hirdetett megmérettetés rég visszajára fordult. Meggyőződésem, hogy ezen az egyetemen a továbblépésnek nincs esélye. Az új vezetés centralizálja a hatalmat, és szűk keretek közé határolja be az egyes embert. Arnyékbokszolán folyik, amire én alkalmatlan vagyok.

(Őt év egy klinika életében nem nagy idő. Különösen visszatéve nem, hiszen az emberi természet azzal a szerencsés tulajdonsággal van megáldva, hogy igyekszik a kellemetlent, a rosszat emlékezetéből kitörölni, és csak az eredményeknek, a jónak örülni. Visszatéve könnyű a gáncsoskodókat és a gáncsoskodásokat elfelejteni, de menet közben sokszor nehéz volt túltenni magát az embernek

azon a meg nem értésen, mely az újjal, az eddig eltérővel szemben egyesebből fakadt. Részlet a kötetből.)

– Barátaim és munkatársaim is megkérdeték, nem lenne-e jobb a túlélésre játszani. Az értékek mentésére. A meglévő szellemi potenciál és anyagi-műszaki bázis átmentésére. Sajnos azt kell mondanom, hogy nincs erre biztosíték. A központi, rektori döntések indoklás nélkül születnek, gyakorlat az erkölcsi megaláztatások, az egyetemi tanároktól elvették legegységesebb jogait, az önállóságot és a bizalmat. Látszatintézkedések születnek, a változás retorikája üli torát. En műtősségként kezdtem, és sehol sincs az törvénybe fektetve, hogy klinikaigazgatóként kelljen nyugdíjba mennem. Három hónapra most Londonba utazom, utána pihenek, és szeptember 1-jétől valahol, valamit dolgozni fogok. Ha itthon nem lesz számomra hely, orvosként bizton megállok a helyem a határokon túl is. Szép és sikeres éveket töltöttem Szegeden, sajnálom, hogy nem folytathatom. Az ilyen kudarcok mély sebeitől az véd meg, hogy mindig új feladatokra koncentrálok. Ittmaradnak felkészült, kiváló kollégáim, s a klinika egész műszerparkja a betegeknek, a magyar egészségügynek.

Ismét egy búcsú, s ismét egy szorongató érzés: ez a város megint elengedett egy hasznos és tisztességes polgárt, egy nemzetközi hírű tudóst. Ismét egy magyar betegség – késő bánat...

T. L.

Nemes Lampérth- emlékkiállítás

Nemes Lampérth József festőművész emlékkiállítására nyílik meg április 24-én, pénteken délután 16.30-kor, a Móra Ferenc Múzeum második emeleti kiállítótermében. A kiállított alkotásokat a Magyar Nemzeti Galéria és a Janus Pannonius Múzeum gyűjteményéből válogatta a tárlat rendezője és megnyitója, Bajkay Éva művészettörténész.

Ügynököket keresünk, akik jutalérendszerben dolgoznának nekünk.

Cégünk nyomtató- és írógépszalagokat, kazettákat, floppykat, faxpapírokat, tonereket forgalmaz.

Autó, telefon, német vagy angol nyelvtudás, illetve a termékek ismerete előny.

CentroCom Telemarketing Kft.

1076 Budapest, Thököly u. 18.

Tel.: 14-14-345, 12-14-833, 12-17-800/12.

SENZÁCIÓS AKCIÓK!

SAMSUNG és a **LEHEL**

TELJES ÁRUVÁLASZTÉKÁBÓL

HITELAKCIÓ KEDVEZŐ FELTÉTELEKKEL

AMPER ÜZLETHÁZ SAMSUNG-LEHEL MÁRKABOLT, SZEGED, TISZA L. KRT. 42. TEL. 62/22-786.

– Ahol az árak megrázóan jók!